EUROPAPOLITIK

SLUTPROTOKOLL, CENTERPARTIETS PARTISTÄMMA

19-22 SEPTEMBER 2013

Ett hållbart val

CENTERPARTIET

1. EUROPA BYGGS BÄST UNDERIFRÅN

Centerpartiets Europapolitik utgår från människan, inte staten eller byråkratin. Europeiska Unionen berör mer än 500 miljoner medborgare, människor som är grunden i Europasamarbetet och som är kapabla att besluta över sina egna liv. För Centerpartiet är självbestämmandet centralt. Vår idétradition är grundad i decentralisering och motstånd mot maktkoncentration och vi anser att samhället byggs bäst underifrån. Därför ska beslut fattas på rätt nivå. Väldigt ofta är rätt nivå köksbordet, i Arvika, Avignon eller Aberdeen.

Centerpartiets politik genomsyras av en positiv syn på EU-samarbetet samt en sund skepsis mot överstatlighet och klåfingrighet. Centerpartiet vill se ett smalare men vassare EU. För att bli långsiktigt hållbart anser vi att EU bör avhålla sig från de frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma och i stället koncentreras till att lösa de genuint gränsöverskridande frågorna.

För knappt 70 år sedan låg Europa i ruiner. Det är bara två generationer bort. Så sent som på 90-talet rådde fullskaligt krig i forna Jugoslavien och ett splittrat Europa stod maktlöst inför ett folkmord. I grunden samarbetar vi för att aldrig behöva återuppleva ett krig på den europeiska kontinenten. EU-samarbetet har möjliggjort för individer att arbeta, bo, studera och röra sig fritt över den kontinent som tidigare präglades av krig och gränshinder. Genom EU tar vi idag ett gemensamt ansvar för att fortsätta säkra fred och demokrati.

Men den ekonomiska krisen i Europa har satt mycket av samarbetet på spel. Grundläggande demokratiska värderingar utmanas. EU riskerar tappa styrfart i det globala arbetet för klimatet. Rädsla och protektionism riskerar att göra EU inåtvänt och mindre öppet. Centerpartiet anser att det är fel väg att gå. Rädsla och oro får inte urholka visionen om det öppna, fria och toleranta Europa. Endast ett EU som är öppet mot omvärlden blir långsiktigt hållbart. Genom Centerpartiets närvaro i Europaparlamentet och ministerrådet har vi, tillsammans med likasinnade liberala och gröna partier, möjlighet att förändra EU i rätt riktning.

Sverige har varit medlem i EU i snart 20 år. Sverige och Europa förenas alltmer i en starkt sammanflätad mångfald. Små orter, t.ex. Arjeplog och Perstorp, är ofta mer beroende av ett fungerande Europasamarbete än vad Stockholm är. Jämtländska mjölkbönder och Halländska sjuksköterskor påverkas i allt högre grad av hur det går för industriarbetare i italienska Lombardiet och lärare i franska Bretagne. Uppemot 200 000 svenskar bor på annat håll i Europa. Det bor idag fler svenskar i London än i Kalmar. Alltfler EU-medborgare bosätter sig också i Sverige. Nästan tre fjärdedelar av Sveriges export går till resten av Europa. EU-samarbetet

förtydligar våra gemensamma utmaningar, men erbjuder också en styrka och stora möjligheter för organisationer, företag och civilsamhälle att utvecklas och berikas.

Genom EU har vi verktyg att - där vi är ömsesidigt beroende av varandra - möta dagens stora, övergripande utmaningar. Miljöutmaningarna känner inte gränser. En av vår tids största utmaning handlar om att hejda och lösa den globala klimatkrisen. EU möjliggör det samarbete som krävs. Genom att utgå från den enskilda människan och verka med gemensam kraft inom tydligt definierade områden stakar vi ut en hållbar väg för Europa, och för ett smalare men vassare EU.

2. ETT HÅLLBART EU

Europa är i rörelse. EU-samarbetet skaver på vissa ställen och knakar i fogarna. Europa upplever den värsta ekonomiska krisen sedan 1930-talet, med medlemsländer i södra Europa på randen till kollaps. Arbetslösheten i Europa är rekordhög. Många unga Européer står utan både arbete och framtidshopp. Bakom krisrubrikerna finns de grundläggande och långsiktiga utmaningar Europa står inför: frågor om hushållning med energi och naturresurser, klimatförändringar, konkurrenskraft, och en stor andel åldrande befolkning.

Men krisen rör inte bara detta, utan även demokratin och den folkliga förankringen inom EU. Det nuvarande beslutssystemet har tänjts ut till gränsen - alltför många beslut sker bakom stängda dörrar och utan att EU-medborgarna känner att de har fått komma till tals. EU-projektet har vuxit utan att riktigt säkra att medborgarna är med på resan. Det är hög tid att EU blir mer demokratiskt, transparent och tydligt för medborgarna.

Den union som kommer ut på andra sidan krisen kommer sannolikt att se annorlunda ut. För att EU framgångsrikt ska kunna möta framtidsutmaningarna är det tydligt att unionen måste reformeras. EU:s institutioner och ledare måste lyssna till medborgarna. EU måste jobba med rätt saker, och göra det bättre.

Centerpartiet vill inte att EU ska lägga sig i frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma själva. Hit hör frågor som ländernas skatter, utbildning, välfärd, sociala trygghetssystem, kultur, rovdjurspolitik och naturresurser. För att möta de gränsöverskridande utmaningarna som handlar om miljö och klimat, migration, utrikes- och säkerhetspolitik, handel och internationell brottslighet måste EU kraftsamla.

Ett hållbart EU jagar utsläpp, inte varg. Ett hållbart EU tar krafttag mot människohandel, inte smakämnen i snus. Ett hållbart EU möjliggör en inre marknad för digitala tjänster i Europa,

men avhåller sig att reglera underlaget vid en gungställning i Säffle. Ett hållbart EU är smalare, men vassare. Det är dags för en kursändring.

3. ETT KLIMATSMART EU

EU har på pappret en ambitiös klimatpolitik. Men den ekonomiska krisen riskerar att vattna ur de mål som har satts. Det finns många röster i Europa som nu menar att vi måste bromsa och sätta klimatpolitiken på undantag för att hantera den ekonomiska krisen. Men om vi menar allvar med att EU:s samlade ekonomi ska vara klimatneutral till år 2050 så gäller det att den gemensamma klimatpolitiken prioriteras högre och blir kraftfullare. Centerpartiet menar att gröna näringar och ny teknik är en väg ut ur Europas ekonomiska kris.

EU har ett stort ansvar som förhandlingspart i globala klimatförhandlingar, särskilt eftersom den europeiska klimatpolitiken är ett föredöme för många andra länder och regioner. EU har en viktig uppgift att leva upp till de åtaganden enligt Kyotoprotokollet där man åtar sig att minska utsläppen av växthusgaser. Centerpartiet anser att EU måste skärpa sitt mål för utsläppsminskningar till 2020 från 20 till 30 procent. EU behöver även bindande delmål för 2030 och 2040 när det gäller utsläppsminskningar, energieffektivisering och förnybar energi. Vi står bakom EU:s mål att minska klimatutsläppen till 2050 med 80–95 procent. Nationella åtgärder är nyckeln till att nå dessa mål och för Centerpartiet är det självklart att Sverige ska vara ett föregångsland i energi-, klimat- och miljöfrågor.

Utöver nationella åtgärder krävs gemensamma styrmedel för att långsiktigt och kostnadseffektivt minska utsläppen inom EU utan att snedvrida konkurrensen mellan länderna. Systemet för handel med utsläppsrätter (ETS) är EU:s skarpaste klimatverktyg och skapades för att minska utsläppen av växthusgaser. Centerpartiet vill kraftigt öka incitamenten för klimatsmarta investeringar genom att begränsa tillgången på EU:s utsläppsrätter och pressa upp priserna på utsläpp. Utsläpp måste kosta och det ska löna sig att investera i teknik och infrastruktur som orsakar lägre växthusgasutsläpp. Den utvecklingen är nödvändig om EU skall lyckas nå ambitiösa klimatmål. Därför ställer sig också Centerpartiet kritiskt till EU:s strafftullar på ex. solpaneler. Att EU-kommissionen har drivit på för att införa strafftullar på kinesiska solpaneler, samtidigt som vi tillsammans i EU har satt upp mycket tydliga och ambitiösa mål för att öka och stimulera utbyggnaden av ny förnybar energiproduktion är direkt kontraproduktivt. Centerpartiet kämpar för en långsiktigt hållbar klimatpolitik, i Sverige, Bryssel och FN.

EU:s gemensamma jordbruks- och landsbygdspolitik, CAP, ska vara ett verktyg för ett hållbart jordbruk och en levande landsbygd. Vi kan inte återgå till ett system där varje land

subventionerar sitt jordbruk för att slå ut andra länders. Men det finns mycket som måste förändras. EU måste bidra till en framtidsinriktad och hållbar jordbrukspolitik. EU:s krav på djurskydd i hela Europa måste öka, för djurens väl, för att få bättre livsmedelssäkerhet, och för en mer likvärdig konkurrenssituation. Centerpartiet vill modernisera EU:s jordbruks- och landsbygdspolitik så att den bättre främjar gröna näringar, miljöåtgärder, en levande landsbygd och säker mat. CAP måste bidra till att skapa ett konkurrenskraftigt, effektivt och miljömässigt hållbart europeiskt jordbruk. För Centerpartiet är det viktigt med öppna landskap, levande landsbygd och säkra livsmedel utan rester av antibiotika och onödiga tillsatser. Centerpartiet vill därför att EU:s regler förändras så att det blir enklare att ställa krav på djuromsorg och miljöhänsyn vid upphandling.

EU:s politik för regional tillväxt, den så kallade sammanhållningspolitiken, syftar till att skapa välfärd och utveckling i hela EU. Stödet har naturligtvis kommit svenska regioner, framförallt landsbygden, till del, och t.ex. möjliggjort bredbandsutbyggnad och satsningar på innovation, infrastruktur, utbildning, miljö, och turistnäring. Centerpartiet vill att politiken på området utvecklas. De insatser som gjorts behöver utvärderas så att de kan bli bättre. För Centerpartiet är det angeläget att sammanhållningspolitiken fortsatt omfattar EU:s alla regioner och att ekonomiskt stöd för de regioner som behöver det allra mest, t.ex. vissa glest befolkade regioner, bibehålls och ger avsedd effekt.

Inför nästa långtidsbudget anser Centerpartiet att EU:s politik för regional tillväxt än mer bör bidra till ökad konkurrenskraft, smart och hållbar tillväxt, och till ett grönare och mer innovativt Europa. Målsättningen för Centerpartiet är tillväxt i hela EU och i hela Sverige, och ökade möjligheter för människor, oavsett var de råkar bo, att växa och utvecklas av egen kraft.

4. ETT KONKURRENSKRAFTIGT EU

Idag är det kanske viktigare än någonsin att Europa har ett sunt näringslivsklimat. De europeiska jobben kommer till största del att skapas av små och medelstora företag i Europa. EU har en viktig roll att spela när det gäller att förbättra villkoren för dessa företag, rensa bland onödiga regler och byråkrati, samt underlätta för människor att praktisera, arbeta eller driva företag över gränserna. Samtidigt förändras världsekonomin - och Europas roll i den. Vi ser en ekonomisk geografi där ett flertal länder i framför allt Sydamerika och Asien växer och får allt större inflytande över den globala utvecklingen. Trycket ökar på jordens resurser vilket kräver nya lösningar som kombinerar miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Europa måste vara ett föredöme för den fortsatta utvecklingen.

För att främja goda villkor för att företag ska kunna startas, utvecklas och växa inom EU anser Centerpartiet att all EU-lagstiftning bör granskas utifrån ett småföretagarperspektiv. Vi vill att EU fullbordar den inre marknaden och att handeln med tjänster, också digitala, ska vara lika fri som handeln med varor. Om svenska företag kan utveckla och sälja digitala tjänster i hela Europa öppnar sig stora möjligheter. Idag kan en musiker enkelt sälja sin CD-skiva inom EU, men så fort musiken blir digital står åtskilliga handelshinder i vägen. Den digitala ekonomin kommer att vara en viktig del i arbetet att lyfta EU ur den ekonomiska krisen. Mycket förenklingsarbete återstår, t.ex. inom t.ex. e-handel och gränsöverskridande licenser för upphovsrätt. Informationsteknik beräknas också kunna minska koldioxidutsläpp inom vissa områden och är därmed ett viktigt verktyg för att uppnå EU:s gemensamma klimat och miljömål.

För att EU skall vara konkurrenskraftigt vill Centerpartiet att ömsesidigt erkännande av olika EU-länders system ska underlättas. I dag skiljer sig t.ex. reglerna för auktorisation åt mellan EU-länderna. En revisor bör enkelt kunna vara verksam i ett annat EU-land. En dansk grävmaskinistutbildning bör kunna erkännas i Sverige, och tvärt om. Samtidigt är ibland ett system bättre än olika system för varje enskilt medlemsland. Det är t.ex. positivt med harmoniserade signalsystem för järnvägen i Europa, för den fria rörligheten, resurseffektiviteten, och miljön.

Centerpartiets EU fortsätter att riva murar. Med samma självklarhet som vi vill kunna studera och jobba i andra delar av Europa och världen vill vi att andra människor fortsatt ska ha goda möjligheter att komma till, eller röra sig inom, Europa för studier och arbete. Centerpartiet anser att EU måste fortsätta att öppna upp sig för handel med resten av världen och motstå krav på att återinföra handelstullar och avgifter. De förhandlingar som har påbörjats för frihandelsavtal med till exempel Japan, Indien och Kanada måste slutföras så fort så möjligt. Framförallt är det viktigt att frihandelsavtalet mellan USA och EU kommer på plats eftersom det gynnar Europas konkurrenskraft och leder till tillväxt.

5. ETT EU MED SUNDA FINANSER

Centerpartiet har, som enda parti i Sverige, varit med och tagit ansvar för såväl saneringen av de offentliga finanserna i mitten av 1990-talet liksom för återupprättandet av arbetslinjen ett decennium senare. Detta har medfört att Sverige idag har marginaler i budgeten. Centerpartiet är dessutom det enda borgliga partiet som har varit konsekvent i sin hållning vad gäller euron.

Centerpartiet säger fortsatt nej till att Sverige ska införa euron. Tanken med den gemensamma valutan var att knyta länderna närmare varandra och skapa tillväxt. Men samarbetet har inte fungerat. Centerpartiets nej är grundat i ekonomiska argument. Eurosamarbetet har visat sig vara ohållbart i sin nuvarande form och därför har nya regelverk successivt behövt implementeras för att förstärka den finanspolitiska disciplinen och övervakningen.

Centerpartiet anser att Sverige och andra medlemsstater som valt att stå utanför samarbetet fortsatt bör kunna spela en viktig och konstruktiv roll i det ekonomisk-politiska samarbetet. Centerpartiet och Sverige kan t.ex. bidra med viktiga erfarenheter från 90-talets svenska finanskris. Centerpartiet tycker också att det är särskilt angeläget att värna och stärka den inre marknaden, där samtliga medlemsländer deltar. Men vi motsätter oss införandet av särskilda EU-skatter och slår fortsatt vakt om den nationella beskattningsrätten.

Den 1 januari 2013 trädde EU:s finanspakt i kraft. Pakten innehåller bestämmelser som syftar till att stärka de offentliga finanserna och samordningen av den ekonomiska politiken i euroområdet. Tillsammans med 24 andra EU-länder deltar Sverige i finanspakten, något som Centerpartiet har bejakat. Finanspakten innebär inte några rättsliga åtaganden för de medlemsstater som, likt Sverige, inte har euron som valuta och inte förklarar sin avsikt att vara bundna av vissa av paktens bestämmelser. Det var ett viktigt villkor för att Centerpartiet skulle säga ja till ett svenskt deltagande.

Banker och finanssystem i Europa, och världen, är i dag tätt sammanflätade. Trots detta har systemen i allt väsentligt varit nationella till sin karaktär. De senaste årens europeiska skuldkris, med snabbt växande statsskulder och risk för försämrad betalningsförmåga i flera euroländer, har satt fokus på behovet av ökad finansiell stabilitet och samordning. Det är bakgrunden till att euroländerna nu håller på att sjösätta en bankunion med gemensam banktillsyn, gemensam insättningsgaranti och gemensam avvecklingsfond för banker i kris. Planerna på en gemensam banktillsyn, med Europeiska Centralbanken (ECB) som övervakare är ganska långt framskridna, medan de övriga är under utarbetande.

Centerpartiet säger tills vidare nej till ett svenskt deltagande i bankunionen. För Centerpartiet är det särskilt angeläget, inför ett framtida beslut om eventuellt deltagande, att fortsatt kunna värna svenska skattebetalares pengar och svenska offentliga finanser, att slå vakt om rätten att kunna ställa högre nationella krav på finansinstitut och att säkerställa svenskt inflytande i beslutsfattandet.

6. ETT MODIGT OCH ÖPPET EU

EU har bidragit till att krigens Europa blivit ett fredens och stabilitetens Europa. Det demokratiska samarbetet, handeln och den europeiska integrationen har fört människor närmare varandra genom ömsesidigt utbyte. Den fria rörligheten inom EU är en av fredsprojektets viktigaste grundpelare. Det är en rättighet som vi i Centerpartiet värnar och som vi vill ska gälla alla.

Tydligare än något annat parti tog Centerpartiet, på grundval av allas lika rätt och värde, ställning mot tal om ”social turism” och de diskriminerande ”övergångsreglerna” när medborgare från nyanslutna EU-länder skulle få tillträde till den svenska arbetsmarknaden. Tydligare än något annat parti stod Centerpartiet upp för principen om fri rörlighet, även för de nya central- och östeuropeiska medlemsstaterna i EU. Centerpartiet vill se ett fortsatt öppet Europa, där alla länder som vill och uppfyller kriterier om demokrati, rättsstat och mänskliga rättigheter är välkomna i EU.

Centerpartiet vill fortsätta avlägsna de hinder som finns för enskilda människors rörlighet i världen. Vi är måna om att implementeringen av det kommande gemensamma asylsystemet inom EU blir generöst, likvärdigt, transparent och rättssäkert. Vi vill ge fler människor möjligheten att nå Europa. Ett mer solidariskt och rättssäkert mottagande av flyktingar till Europa är nödvändigt. Det finns EU-länder som behöver ta ett mycket större ansvar för detta än vad de gör idag. Det handlar inte om att Sverige ska göra mindre, utan att fler ska göra mer, och att bemötandet skall bli humant.

Generösa möjligheter att röra sig på olika arbetsmarknader till Europa, och inom Europa, anser Centerpartiet vara en självklarhet. Vi värnar det svenska systemet för arbetskraftsinvandring, välkomnar det nya europeiska systemet om ”blue-card” och arbetar vidare för att det ska bli lättare att arbetskraftsinvandra, också i yrken som ställer lägre krav på kvalifikationer.

Centerpartiet ser med oro att främlingsfientliga, antisemitiska, antiziganistiska, islamofobiska, och antidemokratiska grupper utmanar grundläggande demokratiska värderingar i flera EU-medlemsländer. Rasism och förföljelse hör till vår kontinents mörka förflutna. Att uniformsklädda fascister idag marscherar i EU-medlemsländer berör i högsta grad övriga Europa och Sverige. Att vissa grupper, till exempel romer, är särskilt utsatta för diskriminering är oacceptabelt. Centerpartiet kommer alltid att verka för upprätthållandet av alla EU-medborgares rättigheter - inklusive rätten att inte bli diskriminerad. Det gäller även rätten till fri

rörlighet, som ska vara praktiskt tillgänglig för alla EU-medborgare oavsett till exempel bakgrund eller rörelsehinder.

EU ska vara en garant för grundläggande rättssäkerhet i Europa. Alla EU-länder har ett ansvar att leva upp till de kriterier som ställs inför medlemskap, också när man blivit medlem. Men det behövs kraftfullare verktyg för att säkerställa EU-medlemmarnas respekt för de mänskliga rättigheterna. De inträdesregler som ställer höga krav på efterlevnad av de mänskliga rättigheterna bör också gälla som medlemsregler. Medlemsstater ska inte få montera ned eller avskaffa grundläggande demokratiska rättigheter och skydd. Om så ändå sker, är det viktigt att EU kan besluta om sanktioner i form av exempelvis böter eller indragna EU-medel. I Lissabonfördraget kom EU:s medlemsstater överens om att unionen ska ansluta sig till Europakonventionen och därmed underkasta sig Europadomstolen för mänskliga rättigheter. För Centerpartiet är det angeläget att en anslutning snarast blir verklighet.

För att EU ska bli mer transparent anser Centerpartiet att en motsvarighet till den svenska offentlighetsprincipen ska gälla för unionen. Det är ett nödvändigt verktyg för att såväl medborgare som media ska kunna granska den förda politiken på ett korrekt sätt.

Centerpartiet står upp för ett starkt skydd av den personliga integriteten, oavsett om det är i Sverige, Europa eller på global nivå. All lagstiftning som kan påverka människors integritet och rättigheter bör först utredas om de är proportionerliga och nödvändiga i ett demokratiskt samhälle, och granskas om de är förenliga med EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Centerpartiet anser att EU:s såkallade datalagringsdirektiv är ett omotiverat verktyg som kränker den personliga integriteten.

Centerpartiet vill att EU ska vara självklar röst för frihet, mänskliga rättigheter, jämställdhet, demokrati och fungerande rättsväsende, även utanför EU:s gränser. Det är särskilt viktigt att EU kan tala med en tydlig och samstämmig röst i utrikespolitiska frågor. För Centerpartiet är det särskilt viktigt att EU är pådrivande i arbetet för nedrustning och icke-spridning av massförstörelsevapen, inklusive kärnvapen.

Centerpartiet verkar för:

1. Att fred, frihet och demokrati även fortsatt ska vara bärande idéer för Europa.
2. Att EU blir smalare men vassare.
3. Att EU tar krafttag för ett grönare EU, energieffektivisering och förnybar energi samt utsläppsminskningar tex genom ett effektivare system för utsläppsrätter.
4. Att EU verkar för öppenhet, och mot hinder som finns för enskilda människors rörlighet i Europa och världen.
5. Att EU inte lägger sig i frågor och detaljer som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma själva.
6. Att EU:s jordbruks- och landsbygdspolitik moderniseras för att bättre främja gröna näringar, miljöåtgärder, god djuromsorg, en levande landsbygd och säker mat.
7. Att EU:s konkurrenskraft stärks och regelkrånglet minskar.
8. Att EU ska främja goda villkor för företagande och entreprenörskap.
9. Att EU:s inre marknad fördjupas och breddas till att gälla samtliga tjänster, också digitala.
10. Att euron inte införs som valuta i Sverige.
11, Att EU fortsätter sin utvidgning och att fler länder välkomnas som medlemmar
12. Att en motsvarighet till den svenska offentlighetsprincipen ska gälla för EU.
13. Att EU-lagstiftning som påverkar människors integritet och rättigheter först utreds utifrån en proportionalitets- och subsidiaritetsprövning.
14. Att EU ansluter till Europakonventionen för att stärka regelverket till skydd för mänskliga rättigheter.